

RAE NOORTEKESKUS

RAE NOORTEKESKUSE ARENGUKAVA AASTANI 2030

SISUKORD

SAATEKS	2
1 LÄHTEOLUKORD	3
1.1 <i>Noortekeskused</i>	3
1.2 <i>Külastatavus</i>	3
1.3 <i>Eelarve</i>	6
1.4 <i>Võrdlusanalüüs teiste noortekeskustega</i>	9
1.5 <i>Arenguvajadused</i>	12
2 STRATEEGIA	13
2.1 <i>Visioon 2030</i>	13
2.2 <i>Missioon</i>	13
2.3 <i>Väärtused</i>	13
2.4 <i>Eesmärgid ja peamised tegevused</i>	13
2.4.1 <i>Noorte oma ruum</i>	13
2.4.2 <i>Noorte omaalgatus ja rahvusvahelised võimalused</i>	14
2.4.3 <i>Noorte toetamine ja nõustamine</i>	14
2.4.4 <i>Noortekeskuse juhtimine</i>	15

SAATEKS

Rae Noortekeskus on Rae Vallavalitsuse hallatav asutus, mille põhikirjaline eesmärk on vallas noorsootööteenuse osutamine.

2023. a lõpus algatati noortekeskuse arengukava koostamine, leppimaks kokku tähtsamates arengusuundades. Senised visioon, missioon ja tegevussuunad vajasisid üle vaatamist ja täiendamist. Samuti oli oluline noortekeskuse meeskonnas ühise arusaamise loomine. Arengukava koostamise protsess pakkus selleks head võimalust.

Arengukava koostamise protsess hõlmas mitmeid tegevusi:

- ❑ Kõigepealt kaardistati meeskonnasiseselt peamised tunnetuslikud arenguvajadused ja eeldused.
- ❑ Teiste headest praktikatest õppimiseks viidi läbi võrdlusanalüüs nelja noortekeskuse/omavalitsusega Eestis – Tallinna Haridusosakond, Viimsi Noortekeskus, Toila Noortekeskus ja Pärnu Noortekeskus HUUB. Võrdlusanalüüsi meetodiks oli poolstruktureeritud intervjuu, millel osales suurem osa Rae Noortekeskuse meeskonnast.
- ❑ Läbi viidi ka andmeanalüüs – vaadeldi noortekeskuse külastajaskonna ja eelarve dünaamikat perioodil 2019–2023. See andis ülevaate seniste tegevuste mahtudest.
- ❑ Noortelt sisendi kogumiseks kohtuti kõikides noortekeskustes (5) sealsete külastajatega. Kahe tunni vältel uuriti, miks noored keskustes käivad, mis on hästi ja millest tuntakse puudust.
- ❑ Visiooni, eesmärkide ja tegevuste määratlemiseks korraldati strateegiaseminar, millel osalesid lisaks noortekeskuse meeskonnale ka haridusasutuste esindajad.
- ❑ Tegevuste vahel tehti kogu meeskonnaga ühiseid vahekokkuvõtteid ja arutati teemad põhjalikult läbi.

Lisaks strateegiaseminaril saadud sisendile arvestati arengukava koostamisel ka kõrgema tasandi kokkuleppeid:

- ❑ **Noortevaldkonna arengukava 2021–2035** üldeesmärk on: *Noore avarad arenguvõimalused, turvatunne ja kindel tugi loovad Eestit, mida noor tahab edasi viia.*
- ❑ **Rae valla haridus- ja noortevaldkonna arengukava** visioon kõlab järgmiselt: *Aastal 2030 on igal Rae valla lapsel ja noorel võimalus olla osa parimast keskkonnast kasvamiseks, õppimiseks ja arenemiseks. Selleks on rajatud kõigi jaoks kättesaadav haridustaristu koos toetavate huvihariduse ja vaba aja veetmise võimalustega. Haridus- ja noortevaldkonnas tegutsevad kõrgelt motiveeritud oma ala professionaalid. Neil on töötamiseks ja isiklikuks arenguks suurepärane keskkond, nende panus on kõrgelt väärtustatud. Toimib igakülgne koostöö lastevanemate ja teiste osapoolte vahel. Rae valla lapsed ja noored on enesega toimetulevad, õpi- ja teadmishimulised ning elavad täisväärtuslikku elu.*

Rae Noortekeskuse arengukavas eelnevale tuginedes määratletud visioon, missioon, eesmärgid ja peamised tegevused. Arengukava elluviimine toimub iga-aastaste tööplaanide alusel, kus märgitakse ära aasta prioriteedid ja konkreetsed tegevused.

Koostajad avaldavad siirast tänu kõikidele panustajatele!

1 LÄHTEOLUKORD

1.1 Noortekeskused

Rae Noortekeskuse alla kuulub viis noortekeskust: **Lagedi, Jüri, Järveküla, Vaida ja Peetri.**

Igapäevaselt toimub noortekeskustes mitmeid erinevaid arendavaid tegevusi, nagu näiteks töötoad, ekskursioonid, võistlused, mängud, teemapäevad, huviringid ja mitmesugused üritused. Tegevused on üldjuhul eelregistreerimisega ning need on kättesaadavad kõigile noortele tasuta.

Lisaks sellele, on Rae Noortekeskusel kujunenud aja jooksul iga-aastased suursündmused: Rae Noortekonverents, Lastekaitsepäev, Rae Õpilasmalev, Viie Päeva Kämp (laager), Rae Noortefestival, Draama- ja Loovuslaager. Samuti on noortel endil võimalik välja pakkuda huvipakkuvaid tegevusi. Viimasel ajal on eriti populaarseks kujunenud kokandusega seotud tegevused.

Noortekeskuses on kokku 12 ametikohta, sh:

- Peetri Keskuses asuvas kontoris 5:
 - Juhataja
 - Projektijuht
 - 2 mobiilset noorsootöötajat
 - Infospetsialist
- Jüris 2
- Lagedil 1
- Järvekülas 1
- Vaidas 1
- Peetris 2

1.2 Külastatavus

2024. a alguse seisuga oli Rae vallas rahvastikuregistri andmetel 9285 noort vanuses 0–26¹, moodustades 39% kõikidest valla elanikest (23 557). Noori vanuses 7–26 oli sama seisuga 6156 ehk 26%.

Kõige enam on noori Peetri piirkonnas (5560), kõige vähem Vaidas (414). Noorte osakaalud kogu elanikkonnast varieeruvad 30-st protsendist Vaidas 42-ni Peetris. Arvukaim on noorim vanusegrupp, mille suurus on vallas kokku 3129 (Tabel 1).

¹ Noorsootöö seaduse järgi on noor 7–26-aastane isik, kuid kuna noortekeskusi külastavad ka nooremad, siis on vaadatud vanusegruppi laiendatult. Kus asjakohane, on välja toodud mõlemad vanusegrupid (nii 0–26 kui ka 7–26).

Tabel 1. Noorte arv Rae valla piirkondades 2024 (rahvastikuregister)

Vanuserühm	Jüri	Lagedi	Peetri	Vaida	Rae vald
0 kuni 6	688	251	2076	114	3129
7 kuni 11	584	167	1415	74	2240
12 kuni 16	624	153	1230	88	2095
17 kuni 19	290	70	457	50	867
20 kuni 26	403	81	382	88	954
Osakaal					
0 kuni 6	10%	13%	16%	8%	13%
7 kuni 11	9%	8%	11%	5%	10%
12 kuni 16	9%	8%	9%	6%	9%
17 kuni 19	4%	3%	3%	4%	4%
20 kuni 26	6%	4%	3%	6%	4%

2023. a külastati noortekeskusi kokku enam kui 13 tuhandel korral, sh mobiilsed kontaktid (Tabel 2). Hoolimata koroonapandeemiast põhjustatud piirangutest näitab üldine külastatavus kasvutrendi.

Kõige suurem on Jüri noortekeskuse külastatavus – 4270 külastust 2023. a. Mõnevõrra üllatuslikult, arvestades noorte koguarvu piirkonnas, on madalaima külastatavusega Peetri noortekeskus – 1869 külastust 2023. a.

Tabel 2. Noortekeskuste külastamine 2019–2023 (logiraamat)

Noortekeskus	2019	2020	2021	2022	2023
Peetri	523	3088	1576	2079	1869
Järveküla	2782	1468	676	1602	2187
Jüri	4737	2384	1406	3461	4270
Lagedi	1437	1053	697	1975	2471
Vaida	1166	794	251	1029	2035
MoNo					338
Kokku	10645	8787	4606	10146	13170

Unikaalsete külastajate arv oli 2023. a 1636 (Tabel 3). Viimase viie aasta jooksul on see püsinud suhteliselt stabiilsena, kui mitte arvestada 2021. aastat, mida tugevalt mõjutasid piirangud.

Tabel 3. Unikaalsed külastajad noortekeskustes 2019–2023 (logiraamat)

Noortekeskus	2019	2020	2021	2022	2023
Peetri	194	556	363	430	410
Järveküla	639	422	219	493	320
Jüri	489	340	260	479	598
Lagedi	166	181	135	217	192
Vaida	125	96	57	97	116
Kokku	1613	1595	1034	1716	1636

Suurima katvusega on Vaida noortekeskus. Sealsed unikaalsed külastajad moodustavad piirkonna noorte koguarvust 28% (Tabel 4). Ka Lagedi noortekeskust külastab veidi enam kui veerand piirkonna lastest ja noortest. Jüri ja Peetri puhul on osakaalud väiksemad, mis on ka mõneti ootuspärane. Need piirkonnad on paremini Tallinnaga ühendatud, mistõttu veedavad sealsed noored eeldatavalt rohkem aega väljaspool kodupiirkonda. Samuti on valla poolt pakutavate huviringide võimalused Jüris ja Peetris laialdasemad.

Tabel 4. Unikaalsete külastajate ja noorte koguarv 2023 (logiraamat, rahvastikuregister)

	Unikaalsed külastajad 2023 (0–26)	Unikaalsed külastajad 2023 (7–26)	Noorte (0–26) koguarv 2023	Noorte (7–26) koguarv 2023	Unikaalsete osakaal
Peetri	410	406	5380 ²	3484	14% / 21%
Järveküla	320	319			
Jüri	598	585	2577	1901	23% / 31%
Lagedi	192	185	707	471	27% / 39%
Vaida	116	115	414	300	28% / 38%
Kokku	1636	1610	9078	6156	18% / 26%

Kuukeskmiselt varieerub unikaalsete külastajate arv 10-st Vaidas 50-ni Jüris (Tabel 5). Ootuspäraselt on külastuskordaja³ suurim Vaidas. Seal külastab üks noor keskust kuus enam kui 17 korda. Samuti on kordaja väärtus suhteliselt kõrge Lagedil.

² Peetrit ja Järveküla ei ole eristatud.

³ Arvutus: kuukeskmiselt külastajaid : kuukeskmiselt unikaalseid külastajaid; näitab, mitu korda külastab noortekeskust üks noor keskmiselt.

Tabel 5. Noortekeskuste näitajad 2023 (logiraamat)

Näitaja 2023	Peetri	Järveküla	Jüri	Lagedi	Vaida	Kokku
Kuukeskmiselt unikaalseid külastajaid	34	27	50	16	10	136
Kuukeskmiselt külastajaid	156	182	356	206	170	1 069
Külastuskordaja	4,56	6,83	7,14	12,87	17,54	7,84

1.3 Eelarve

Noortekeskuse eelarve on viimase viie aasta jooksul ligi neljakordistunud (Tabel 6). Seejuures ei ole kasv olnud lineaarne. 2021. a toimus hoopis vähenemine ligi 200 tuhande euro ulatuses. Samas on see selgitatav asjaoluga, et 2020. a tehti investeering Lagedi noortekeskusesse, mida 2021. a eelarve enam ei sisaldanud.

Suurima eelarvega on Jüri noortekeskus, kuid see on selgitatav sellega, et töötajate palgafond asub Jüri keskuse real.

Tabel 6. Noortekeskuste eelarve 2019–2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ⁴
Kokku	215 156	572 855	382 758	564 514	635 060	778 617
<i>Muutus</i>		<i>357 699</i>	<i>-190 097</i>	<i>181 756</i>	<i>70 546</i>	<i>143 557</i>
Jüri	151 484	182 837	242 358	338 275	428 458	390 519
Lagedi	5 323	296 132 ⁵	22 134	34 976	28 232	48 332
Vaida	10 035	9 015	15 427	24 829	18 317	29 963
Järveküla	31 836	36 485	41 294	60 483	47 729	46 508
Peetri	16 478	48 386	61 545	105 951	112 324	263 295 ⁶

Majandus- ja tööjõukulude suhe on 2024. a eelarves 50:50, kumbki on ligi 390 tuhat eurot (Tabel 7). Lisaks tööjõukuludele on suurimateks kuluartikliteks kinnistute ja hoonete majandamiskulud. Seejuures on Vaida kulud ülejäänutest märkimisväärselt madalamad. Samuti on keskmisest madalamad Lagedi ja Järveküla kinnistukulud.

Erinevused muudes kulugruppides tulenevad ennekõike eelarve jaotusest noortekeskuste vahel.

⁴ 2024. a puhul on esitatud eelarve, eelnevate aastate puhul täitmise andmed.

⁵ Sisaldab uue noortekeskuse hoone ehitust.

⁶ Raamatupidamises on Peetri alla liigitatud mitmesugused üritused. Samuti on mobiilsete noorsootöötajate palgafond Peetri eelarves.

Tabel 7. Noortekeskuse eelarve 2024

	Jüri	Lagedi	Vaida	Järveküla	Peetri
Antud tegevustoetused					588
Administreerimiskulud	2 110	1 290	1 290	1 590	4 000
Uurimis- ja arendustööde ostukulud					6 000
Lähetuskulud (v.a koolituslähetus)	200	100	100	100	700
Koolituskulud (sh koolituslähetus)	800	400	400	400	9 800
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud (v.a kinnisvarainvesteeringud)	51 395	24 589	7 015	28 148	65 536
Sõidukite majandamiskulud	2 400	1 200	1 200	1 200	25 550
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	550	970	250	550	2 145
Inventari majandamiskulud	4 450	3 190	1 050	1 270	8 870
Meditiinikulud ja hügieenikulud	100	100	100	100	1 100
Õppevahendite ja koolituse kulud	150	150	150	150	400
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	26 000	13 500	16 000	13 000	58 500
Majandamiskulud kokku	88 155	45 489	27 555	46 508	183 189
Töötajate töötasu	218 340				50 170
Töövõtulepingud		2 125	1 800		9 700
Muude isikute töötasud	7 642				
Erisoodustused (v.a õppelaen)					
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja maksed	76 382	718	608		20 236
Tööjõukulud kokku	302 364	2 843	2 408	-	80 106

Ühe külastuse maksumus on kasvanud 20-lt eurolt 48-ni (Tabel 8). Vahepealsete aastate kõrgem maksumus on tingitud koroonapandeemia piirangutest – nendel aastatel langes külastuste arv oluliselt, mistõttu ühikuhind kasvas.

Tabel 8. Ühe külastuse maksumus 2019–2023 (logiraamat, noortekeskuse eelarve)

	2019	2020	2021	2022	2023
Eelarve	215 156	572 855	382 758	564 514	635 060
Ühe külastuse maksumus	20	65	83	56	48

Valla panus noorsootöösse on aasta-aastalt kasvanud. Kui 2019. a oli noortekeskuse eelarve ühe valla noore kohta 30 eurot, siis 2024. aastaks on see tõusnud 84-le eurole (Tabel 9). Arvestades seadusejärgset noorte sihtgruppi (0–26), on eelarve ühe noore kohta suurem – 49 eurot aastal 2019 ja 126 eurot 2024. a.

Tabel 9. Eelarvekulu ühe valla noore kohta 2019–2024 (noortekeskuse eelarve, rahvastikuregister)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Eelarve	215 156	572 855	382 758	564 514	635 060	778 617
Noorte (0-26) arv	7239	7818	8301	8706	9078	9285
Eelarve noore (0-26) kohta	30	73	46	65	70	84
Noorte (7-26) arv	4426	4780	5105	5463	5808	6156
Eelarve noore (7-26) kohta	49	120	75	103	109	126

1.4 Võrdlusanalüüs teiste noortekeskustega

Teiste noortekeskuste/omavalitsuste headest praktikatest õppimiseks viidi läbi võrdlusanalüüs Tallinna, Viimsi, Toila ja Pärnu noortekeskustega (Tabel 10 ja Tabel 11).

Intervjuude käigus käsitleti kuute teemavaldkonda:

- Noortekeskuse tegevused/eripära
- Külastajad
- Noorsootöö/noortekeskuse roll
- Noortekeskuse partnerid/koostöö
- Seos noortevolikoguga
- Noortekeskuse juhtimine, sh töötajate tasustamine

Analüüsist selgus, et noortekeskustes on välja kujunenud teatav spetsialiseerumine. Kõige tugevamalt ilmnas see Pärnu HUUB-i puhul, mis on ennast määratlenud n-ö vanemate noorte kogunemispaijana, olles fokuseeritud noorte ideede realiseerimisele kaasa aitamisele.

Külastajaskond jääb noortekeskustes enamasti nooremisse vanusegruppi, v.a Pärnu puhul. Kõikjal aga mööndi, et tegevused 14+ vanusegrupile on olulised. Teisalt leiti, et alati ei pea need noored keskuses käima, vaid olulised on neile suunatud tegevused (näiteks noortevahetused vms).

Noortekeskuse rolli osas oli kõige kindlam arusaam Tallinna linnal – noortekeskus peab osutama avatud noorteruumi teenust ja toetama omaalgatust. Noorsootöö liigitati haridusvaldkonna alla.

Tabel 10. Kokkuvõtte võrdlusanalüüsist (1)

KOV	Tegevused/eripärad	Külastajad	Noorsootöö/keskuse roll
Tallinn	Lähtumine persoonadest ja nn kolmanda koha teooriast ⁷ Aluseks piirkonna vajadused, mitte olemasolevad ruumid – spetsialiseerumine selle järgi, millest on puudus Spetsialiseerumine on oluline	50% tegevustest <u>võiks</u> olla vanuserühmale 14+ Oluline on kooskasvamine – noorte vajadused noorsootöö suhtes vanuse suurenedes muutuvad	Avatud noorteruumi teenus; omaalgatuse toetamine Haridusvaldkonna teenus MFÕ osas
Viimsi	Otseselt ei ole piiritlenud, kuid on kujunenud (Haabneeme – multimeedia, Püüsi – bändituba); otsest vajadust spetsialiseerumiseks ei näe Palju tegevusvaldkondi (projektid, huviringid, taastav õigus, noorte nõustamine, malev)	Enim 11–14-aastased Käivad ka 16+ (puhkamine, vestlused, tehnika, projektid) Suund võiks olla teenuste väljatöötamine vanusepõhiselt	Ei ole ainult avatud noorsootöö, lisaks noortele lisavõimaluste pakkumine, sotsialiseerumiskoht ja oskuste õppimise koht
Toila	Tugev rahvusvaheline suund Ettevõtlikkus on läbiv teema Mobiilne üksus suvel Uue meeskonnaga ei ole fookust veel sõnastatud	Enamasti 7–13-aastased 13+ vanusegrupp on kaasatud projektide või sündmuste põhiselt (reisimine motiveerib) Piiriks on seatud 19 ehk gümnaasiumilõpetaja	Võimaluste pakkumine silmaringi laiendamiseks (noor ei pruugi ise suuta mujal käia) Kindlasti haridusvaldkonna teenus (MFÕ)
Pärnu	Noorte toetamine nende ideede realiseerimisel Reklaamitakse ennast kogukonnakeskusena (piirkonna noorte kogukonna arendamine, ettevõtlikkuse suurendamine)	15–26-aastased on peamine sihtgrupp	Omaalgatuse (uute algatuste) toetamine (startup-mentaliteet)

⁷ “Kolmas paik” pakub inimesele mitteformaalse koosolemise kohta lisaks kodule (*first place*) ja koolile/tööle (*second places*). Kui üks neist kolmest puudub, ei ole inimesel tasakaalu. Noortekeskus peab olema noortele niisugune kolmas koht, kus on hea olla ja kuhu on lihtne tulla, kusun sündmused ja elu, tuttavad näod ja vestlused, neutraalne pind, hubane ja vähenõudlik ümbrus (*“Celebrating the Third Place”*, Ray Oldenburg, 2000).

Partnerite ring varieerus noortekeskuste lõikes palju ja läbivat joont ei ole võimalik välja tuua. Seosed noortevolikogudega on erinevad – Viimsis, Toilas ja Pärnus on tegevused nendega tihedalt seotud, Tallinnas toimuvad tegevused eraldi. Tallinnas ja Viimsis on noorsootöötajate palk seotud hariduse ja kutsega. Toilas nähakse selle järele vajadust, kuid pole veel rakendada jõutud. Pärnus on noorsootöötajana töötamise eelduseks kutse olemasolu.

Tabel 11. Kokkuvõtte võrdlusanalüüsist (2)

KOV	Partnerid/koostöö	Noortevolikogu	Juhtimine
Tallinn	Noortekeskuseti erinev, palju sõltub linnaosast Piirkondlikud noortevolikogud Haridusamet (üldine koordineerimine) Koolid (praegu pigem nn koolipaketid)	Üldiselt “paralleelmaailmad” – volikogu on pigem poliitiline Keskusel võib samas olla oma aktiiv – paremini toimivad eri huvigruppidest koosnevad seltskonnad	Palga alammäärade dokument on menetluses (keskharidusega 1320 eurot, muu kõrghariduse/5. tasemega 1420, erialase kõrghariduse/6. või 7. tasemega 1520, juhataja 1730) Oluline on personali püsivus (kooskasvamise teema)
Viimsi	Koolid (aidanud sisustada ka klassijuhatajatundi) Kord kuus noorsootöö ümarlauad Huvikoolid Raamatukogu	Noortevolikogu eelarve on noortekeskuse real Ruum volikogu liikmetele	Arengupäevad, erialaspetsiifilised koolitused, rahvusvahelised projektid, planeerimisaeg, kootsing, tööpsühholoog Astmeline palgasüsteem (keskharidus/kutse 4 või 5 – 1470 eurot, BA/kutse 6 – 1505, MA/tase 7 – 1540)
Toila	Koolid (nii ja naa, pole suudetud oma kasu selgitada) Ettevõtted (malev) Kaevandusmuuseum (loomisel on põgenemistuba)	Volikogu tekkis noortekeskuse initsiatiivil, noortekeskuse juht on üheks volikogu mentoriks	Tahaks siduda hariduse või kvalifikatsiooniga; siiani pole õnnestunud Palk 1350 eurot
Pärnu	Teised noortekeskused (ühisüritused) Koolid Ettevõtted	Noortevolikogu kohtumised toimuvad reeglina HUUB-is	Pidev proovimine, mis toimib, nädalakoosolekud (<i>weekly sprint</i> ⁸) Nõutud on noorsootöötaja kutse Palk u 1200 eurot

⁸ Termin tuleneb *startup*-maailmast ja tähistab n-ö nädala pingutust – mida on kavas sel nädalal ära teha.

1.5 Arenguvajadused

Peamised Rae Noortekeskuse arenguvajadused ja -eeldused on järgmised:

- Püsiva ja kvalifitseeritud personali tagamine
- Ruumide võimaluste suurendamine, sh võimalused individuaalseks tööks (näiteks nõustamine) noortega
 - Noortekeskuste külastuse käigus selgus, et ennetustöö, nõustamise ja toetamisega saaks/tuleks tegeleda senisest suuremas mahus.
- Suurema hulga noorte, sh vanusegrupi 14+ kaasamine tegevustesse ja üritustele
 - Noortekeskuste külastuste käigus selgus, et „vanematele“ noortele praegu praktiliselt väljundit ei ole, v.a mõningad väljasõidud ja malev.
- Noortekeskuste/noorsootöö nähtavuse tagamine kogukondades
- Noorte omaalgatusvõime suurendamine, sh võimalustest teadlikkuse tõstmine
 - Noortekeskuste külastuste käigus sai kinnitust, et noorte omaalgatus on peaaegu katmata valdkond.
- Mõtestatud ja laiapõhjalise koostöövõrgustiku tagamine
- Rahvusvahelise noorsootöö arendamine, sh projektide koostamise ja neis osalemise oskuste tõstmine noortekeskuse meeskonnas
 - Noortekeskuste külastuste käigus sai kinnitust, et rahvusvaheline noorsootöö on praegu peaaegu katmata valdkond.
- Teenuste kohandamine vastavalt noorte reaalsele vajadusele
- Seos noortevolikoguga on vähene. Samas saaks just noortekeskustest head sisendit, millega oleks valla tasandil tarvis tegeleda.

Lisaks eelnevale täpsustati arengukava koostamise vältel noortekeskuste rolli. Ilmnes, et **peamine funktsioon** on niisama olemise võimaldamine. Trenne, huviringe jms on Rae vallas rohkesti, seega ei pea fookus olema veel täiendavate tegevuste loomisel, kui just noored ise selleks soovi ei avalda/initsiatiivi üles ei näita.

Lisaks on noortekeskusel oluline roll noorte esmasel nõustamisel ja toetamisel ning ennetustöös.

2 STRATEEGIA

2.1 Visioon 2030

Noortekeskus on kodu ja kooli kõrval noortele turvalist ning mõnusat olemist võimaldav koht, pakkudes kõigile vajalikku tuge sobival ajal ning viisil.

2.2 Missioon

Noortekeskus loob noortele turvalise ruumi ja toetab neid ideede elluviimisel mitteformaalse õppe meetoditel.

2.3 Väärtused

- ❑ **Avatus** – noortekeskus teeb koostööd teiste asutuste ja organisatsioonidega, olles avatud uutele ideedele.
- ❑ **Professionaalsus** – noortekeskuses töötavad oma ala eksperdid, lähtudes valdkonna parimatest praktikatest.
- ❑ **Kaasatus** – noored ja partnerorganisatsioonid saavad igal ajal osaleda tegevuste planeerimises ja elluviimises.
- ❑ **Tänapäevsus** – noortekeskuses ollakse teadlik valdkonna ja ühiskonna viimastest arengutest ning rakendatakse neid teadmisi igapäevatoos.
- ❑ **Ettevõtlikkus** – noortekeskus on algatusvõimeline, toetades noorte omaalgatust.

2.4 Eesmärgid ja peamised tegevused

Eesmärkide valdkonnad tulenevad arenguvajadustest. Tarvis on tegeleda noorte oma ruumi kujundamisega, julgustada omaalgatust, arendada noorte toetamise ja nõustamise valdkonda ning noortekeskuse organisatsiooni.

2.4.1 Noorte oma ruum

Noortekeskus on noortega koos kujundatud mõnus ruum niisama olemiseks ja pingete maandamiseks.

Peamised tegevused:

1. Järvekülla uute ruumide tagamine
2. Vaidasse uute ruumide tagamine
3. Jürisse suuremate ruumide tagamine
4. Keskuste õuealade arendamine: katusealused, lõkkekohad, istumisnurgad jne
5. Mobiilse noortekeskuse (buss, treiler vms) loomine
6. Keskuste pidev arendamine ja muutmine (sisustuse vahetamine, ruumi ümberpaigutamine jms)
7. Individuaalset lähenemist võimaldavate ruumide väljaarendamine keskustes
8. 18+ noortele oma ruumi loomine
9. Uute keskuste avamine: Kurna/Uuesalu, Rae küla

2.4.2 Noorte omaalgatus ja rahvusvahelised võimalused

Noortele on loodud mitmekesised võimalused oma ideede elluviimiseks ja kogemuste omandamiseks.

Peamised tegevused:

1. Noorte omaalgatuse eelarve loomine noortekeskusele
2. Noorte teadlikkuse tõstmine projektide võimalustest
3. Koostöö tihendamine haridus- ja noortevaldkonna asutuste ning organisatsioonidega, sh noortevolikoguga
4. Noortevahetuste korraldamine ja välisvabatahtlike kaasamine
5. Noorsootöötajate õpirände toetamine
6. Noorte regulaarne kaasamine tegevuste kavandamisse vastavalt nende huvidele
7. Omaalgatusprojektidega jätkamine
8. Koostöö tihendamine valla ettevõtetega

2.4.3 Noorte toetamine ja nõustamine

Noortekeskusest saab iga noor esmast nõu ja tuge.

Peamised tegevused:

1. Noort toetava võrgustiku arendamine⁹
2. Teavitus- ja ennetustöö tõhustamine
3. Asjakohaste koolituste korraldamine nii noorsootöötajatele kui noortele
4. Valmiduse väljaarendamine teismeliste toetamiseks (omavahelised suhted, õppimisvõimalused, karjäär jne)
5. Võimekuse arendamine igas noortekeskuses noortega individuaalseks tööks

⁹ Haridusasutused, piirkonnapolitseinik, perede ja laste heaoluspetsialistid jt

2.4.4 Noortekeskuse juhtimine

Noortekeskuses töötab kõrge motivatsiooniga ühteheidet meeskond.

Peamised tegevused:

1. Palgasüsteemi väljatöötamine ja juurutamine – töötasu sidumine õpetaja palga, erialase hariduse ning kutsetunnistuse olemasoluga
2. Noortekeskuse kaasamine haridusasutuste võrgustikku ja kokkusaamistele
3. Töötajate individuaalsete arenguteede kujundamine ja rakendamine
4. Regulaarse noorsootöö kvaliteedi hindamise läbiviimine
5. Kõigile arusaadavate ning aktsepteeritavate kordade ja reeglite väljatöötamine
6. Töötajate mentorlusüsteemi väljatöötamine ja rakendamine
7. Töötajate motivatsioonisüsteemi väljatöötamine ja rakendamine
8. Noorsootöötajate uute töökohtade loomine, lähtudes vajadustest ja noorte arvust piirkondades
9. Noorte rahulolu/tagasiside mõõtmise süsteemi väljatöötamine ja rakendamine¹⁰
10. Koostöö arendamine haridus- ja noortevaldkonna organisatsioonidega Eestis ning välismaal

¹⁰ Noortekeskuse töö tulemuslikkusele saavad kõige paremini hinnangu anda noored ise. Vastav mõõtmissüsteem praegu puudub, mistõttu vajab see välja töötamist.